

Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet

Samråd i Folketingets Klima-, Energi- og Forsyningsudvalg d. 9/9 vedr. opgørelser for forsinkelser i Energinet

Center
Center for h

Kontor

Dato
07-09-2025

J nr. 2025 - 4296

Akt-id 694736

/ ASBRL

Samrådsspørgsmål [AA]

I Folketingets Klima-, Energi- og Forsyningsudvalg har Leila Stockmarr (EL), Dina Raabjerg (KF), Mads Fuglede (DD), Claus Jørgensen (SF), Steffen W. Frølund (LA) og Torsten Gejl (ALT) stillet ministeren samrådsspørgsmål AA.

Samrådsspørgsmål AA:

”Vil ministeren redegøre for, om og i givet fald hvornår henholdsvis ministeren, Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet og Energistyrelsen blev orienteret om, at antallet af forsinkede projekter til udbygning af elnettet er 141 og ikke de 98, som ministeren tidligere har oplyst? Og hvis ministeren, ministeriet eller Energistyrelsen var bekendt med de yderligere forsinkelser, hvorfor blev Folketinget da ikke informeret hurtigst muligt? Der henvises til artiklen »Afskløring: Dyre forsinkelser i Energinet er langt flere end hidtil kendt«, finans.dk, den 20. august 2025?”

Ministerens svartale:

Jeg vil gerne starte med at takke for spørgsmålet, som jeg på bedste vis vil forsøge at besvare i det følgende.

Intro

Tak for spørgsmålet.

At udbygningen af transmissionsnettet er ramt af forsinkelser – og at jeg har haft ønske om at sætte fart på udbygningen – er ikke noget nyt.

Allerede med regeringsgrundlaget annoncerede vi, at vi ville nedsætte en national energikrisestab – NEKST – der skal sikre hurtigere handling på akutte grønne udfordringer. Herunder for elnettet.

For det er et kæmpeproblem, at netudbygningen er langsom, og at der er forsinkelser i Energinets projekter.

Vi har løbende gennem regeringsperioden derfor også igangsat en række politiske tiltag for at modgå udfordringerne.

Og de tiltag vi har lavet det seneste år er ikke små. Vi taler potentiel afkortning af projektiden på halve og hele år for berørte projekter. Men tiltagene virker naturligvis kun fremadrettet og ikke bagudrettet.

Lad mig nu gå til spørgsmålet.

Svar på samrådsspørgsmålet.

Tallene, der fremgår af artiklen i Finans, er ikke tal, der har været forbi mit bord. Det er efter min forståelse en opgørelse, Energinet har lavet specifikt til Finans.

For at svare på spørgsmålet, om hvornår jeg første gang hører tallet 141, er det således i forbindelse med henve-
delser fra Finans i august.

Det er min forståelse, at der er tale om 141 elprojekter med
forsinkelser ift. elprojekternes helt oprindelige tidsplan ved
etableringsfase-start, dvs. tidsplaner som for en stor dels
vedkommende er sat år tilbage.

De 98 forsinkede projekter i prognoseopdateringen fra au-
gust 2024, som bl.a. var omdrejningspunkt for samrådet i
foråret, var derimod den del af Energinets projekter, hvor
der skete en samtidig strukturel justering med konsekven-
ser for en stor del af Energinets fastsatte tidsplaner for pro-
jekterne *i forhold til seneste foregående tidsplan*.

Videre gælder det, at Energistyrelsen og Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet løbende modtager - som led i ejer-
skab og tilsyn med Energinet - nøgletal fra Energinet i en
helt tredje opgørelsesstatistik i de såkaldte kvartalsrappor-
ter. Her fremgår en rettidighedsprocent for Energinets el-
og gasprojekter under ét ift. projekternes oprindelige tids-
planer.

Rapporterne håndteres på embedsmandsniveau og bliver i
udgangspunktet ikke forelagt mig.

Den systematik har været gældende i en længere årrække.

Jeg har som minister, i foråret 2025 modtaget en kvartals-
rapport, som bilag til et ejermøde med Energinet. Det frem-
gik således på side 12 i det bilag i mit mødemateriale til et
ejermøde med bestyrelsesformand Morgens Lykketoft den
24. april 2025, at 24 pct. af Energinets el- og gasprojekter
på daværende tidspunkt havde en rettidig tidsplan ift. pro-
jekternes oprindelige tidsplan.

Et fjerde tal, der også understreger udfordringen med ha-
stighed i udbygningen, udsendte Energinet to dage efter

mødet i ordførerkredsen den 11. juni, hvor det i en pressemeddelelse, fremgik, at *"Seneste status er, at 73 procent af Energinets anlægsprojekter er forsinkede i forhold til den oprindelige tidsplan i projekterne."*

Jeg har nu omtalt fire forskellige opgørelsesmetoder. Og det er ingen hemmelighed, at jeg i dette forløb har været frustreret over, at der florerer så mange forskellige tal. Og jeg forstår hvis folketingets medlemmer har det på samme måde.

Porteføljeoverblik

Jeg mener ikke, at I som Folketing kan være tjent med, at metoderne er uklare og ændrer sig, hver gang I skal læse tal fra Energinet. Det vil være hensigtsmæssigt med en mere stringent og mere transparent opgørelsesmetode, der giver det samlede billede og gør det muligt nemt at følge udviklingen over tid.

Derfor bad jeg umiddelbart efter samrådet i foråret på nævnte ejermøde den 24. april Energinet om at udarbejde et porteføljeoverblik over transmissionsprojekter, som kan deles med Folketinget og offentligheden.

I blev som ordførere orienteret herom på mødet i ordførerkredsen den 11. juni, med en forventning om, at det ville være klar i 2. halvår. Energinet præsenterede ligeledes et oplæg om forsinkelserne i deres portefølje og deres arbejde med at imødegå udfordringerne.

Herunder ville de undersøge om en ændret arbejdsdeling mellem netkunder og Energinet kan bidrage til en mere effektiv og hurtigere nettilslutning. Energinet annoncerede i torsdags, at de har haft møde med relevante parter og forventer, at konklusionerne vil være færdige i løbet af efteråret. Det glæder mig.

På mødet i juni havde ordførerne også mulighed for at stille spørgsmål til Energinet, hvilket man naturligvis også har haft mulighed for efterfølgende.

På mødet præsenterede ministeren for grøn trepart desuden en bekendtgørelsesændring, der forventes at gælde fra 1. januar 2026, om at fritage jordkabler fra screeningspligt, hvilket vil bidrage til at accelerere processerne fremadrettet.

Jeg har inden samrådet i dag oversendt udvalget Energinets bud på det varslede nye porteføljeoverblik. Det er mit ønske, at overblikket kan danne grundlag for en fast tilbagevendende afrapportering. Jeg hører også gerne jeres input på det kommende møde med Energinet, hvis der er yderligere oplysninger, I ønsker skal indgå.

Derudover er der oversendt tre dokumenter inden samrådet: For det første et metodenotat fra Energinet, der forklarer de forskellige tal og opgørelsesmetoder, for det andet et notat om mitigerende tiltag fra Energinet, og for det tredje en invitation til en teknisk gennemgang i ministeriet for KEF-udvalget, hvor Energinet deltager. Den tekniske gennemgang er datosat til næste tirsdag d. 16. september.

Derudover forventer jeg snarest at invitere ordførerne til et opfølgende møde på vores igangsatte dialog d. 11. juni, hvor vi nærmere kan drøfte udfordringerne med – og rammerne om – Energinets anlægsarbejde.

Teknisk gennemgang af tallene

Jeg vil nu knytte et par kommentarer til det fremsendte materiale, som I også vil kunne stille opfølgende spørgsmål til på Energinets tekniske gennemgang næste tirsdag.

Forsinkelser kan opgøres på mange måder, og opgørelser kan derfor variere på en række parametre. Typisk varierer de ift. for det første opgørelsestidspunkt, for det andet ift.

hvilke typer af projekter, som er omfattet, og for det tredje hvad forsinkelsen måles op i mod.

Det er naturligt, at der er flere forsinkede projekter, når man måler i forhold til projektets oprindelige tidsplan (som jeg forstår, det er opgjort i Finans), end når man måler i forhold til den seneste tidsplan (som Energinet gjorde i forbindelse med deres prognoseopdatering).

Prognoseopdateringen

For tallene, der blev drøftet på samrådet i april – som var 98 ud af 174 projekter – var opgørelsestidspunktet august 2024, hvilket var det tidspunkt, Energinet lavede deres prognoseopdatering.

Opgørelsen omhandler den største delmængde af Energinets elprojekter – nemlig 174 såkaldte volumenprojekter. Det betyder blandt andet, at opgørelsen ikke omfattede de såkaldte større strategiske projekter, som fx Vestkystforbindelsen og andre store anlægsprojekter på tværs af landet, da de ikke var omfattet af prognosejusteringen.

Den afgrænsning, der blev anvendt ifm. prognoseopdateringen, fremgik af Energinets oprindelige notat om prognoseopdateringen og af ministeriets redegørelse oversendt til Folketinget inden samrådet i april.

De nye normtider afstedkom en strukturel samtidig stigning i antallet af forsinkede projekter og den forventede længde af de forventede forsinkelser.

XXX

Tallene fra Finansartiklen

Fsva. tallene i Finans-artiklen har de konkrete tal som sagt ikke indgået i materiale til ministeriet, før Finans har sendt dem til ministeriet.

Det er et særtræk, som Energinet har lavet, hvilket Energinet også oplyser i det notat, der er oversendt inden samrådet i dag. Her fremgår det, at opgørelsestidspunktet i denne sammenhæng er udgangen af 2024, og at der er tale om samtlige elprojekter. Dvs. også større strategiske projekter, som ikke var omfattet af prognoseopdateringen. Det var altså målt på andet tidspunkt, med en anden afgrænsning af projekter og i forhold til en anden baseline.

De to tal måler således to forskellige ting.

Om udviklingen over tid

Skal vi se på udviklingen over tid i forsinkelserne, så fremgår der i Energinets notat om opgørelser, som er oversendt inden samrådet, en figur på side 6, der viser udviklingen fra 3. kvartal 2023 til og med 2. kvartal 2025 for udviklingen i den forventede andel af rettidigt realiserede el-, gas og brintprojekter ift. den oprindelige tidsplan.

Figuren viser, at udviklingen i andelen af rettidige projekter ligger nogenlunde stabilt indtil prognoseopdateringen i 2. kvartal 2024, hvorefter andelen af rettidige projekter falder til 25 pct. - altså et tal, der omtrent matcher det særtræk, der er lavet til Finans. Andelen af rettidige transmissionsprojekter har ligget nogenlunde stabilt siden.

XXX

En anden måde at opgøre det på, kunne være andelen af forsinkede projekter, eller forsinkelsernes samlede varighed. Disse opgørelser indgår i det nye porteføljeoverblik, jeg har oversendt.

Om rollen som ejer

Nu har jeg gennemgået en række forskellige tal fra Energinet. Hertil vil jeg gerne opridse ansvarsdelingen mellem Energinet og ministeriet, hvor det er vigtigt for mig at understrege, at Energinet er et selskab med sin egen direktion og bestyrelse. Staten er ejer.

Der skal være en vis armslængde.

Rammerne for Energinets virke er sat af Folketinget ved Lov om Energinet. Heraf fremgår, at Energinets bestyrelse og direktion har ansvaret for at drive selskabet på vegne af ejerne. Rammerne er sat inden for gældende EU-forordninger, som regulerer unionens indre energimarkeder.

Ejerskabet skal derfor udøves under respekt for bestyrelsens kompetence og princippet om armslængde mellem ejer og bestyrelse. Armslængden skaber en klar fordeling af ansvaret og er et af formålene med anvendelsen af selskabsformen, fordi der derved kan opnås større ledelseskraft omkring den forretningsmæssige drift og værdiskabelse. Således hverken kan eller bør ministeren påtage sig en de facto ledelsesrolle i Energinet.

Kvartalsrapporterne

Energinet indsender løbende orienteringer til ministeriet, herunder såkaldte kvartalsrapporter, som både departementet og Energistyrelsen modtager, som led i tilsynet med Energinet.

Heri indgår bl.a. opgørelser over forsinkelser målt ift. den oprindelige tidsplan typisk angivet i procent af den samlede portefølje. De indeholder også en masse andet, fx orienteres om udviklingen i el- og gasforbruget ift. det forventede, andelen af grøn gas, en lang række økonomiske nøgletal om indtægter og udgifter, afkastgrad, egenkapitalforrentning mv.

Der indgår nøgletal om sygefravær, arbejdssikkerhed, mangfoldighed, medarbejderomsætning. Derudover indgår det aktuelle risikobillede.

Nøgletallene monitoreres af bestyrelsen i løbet af året og afrapporteres endeligt i Årsrapporten, som er offentlig tilgængelig.

Det vil bero på en konkret vurdering, som ministeriet har ansvar for at foretage, hvornår der er oplysninger fra Energinet, som skal deles med mig som minister, og om der er oplysninger, som skal deles med Folketinget.

Ministeriet har i den forbindelse vurderet, at der ikke i det konkrete sagsforløb siden efteråret 2024 har været en forpligtelse til at dele tallene om forsinkelser, som de er opgjort i kvartalsrapporterne, med Folketinget.

Ministeriet vurderer, at det var den relevante opgørelsesmetode, også for Folketingets arbejde, at fokusere på de el-projekter, der netop indgik i prognoseopdateringen.

Det skyldes, at flere af tallene i kvartalsrapporterne er for el- og gasprojekter under ét. De blander dermed pærer og bananer og indeholder hertil både 'gamle' og 'nye' forsinkelser på lige fod.

Og de dækker både over reelle problemer hos Energinet og myndigheder – og over forsinkelser, der skyldes, at opstillere selv ønsker en udskydelse af projekterne.

Vi har brug for mere klarhed. Det arbejde satte jeg Energinet i gang med efter samrådet i april. Og ministeriet tilkendegav dét i juni overfor ordførerne. Når jeg inden samrådet har delt et nyt porteføljeoverblik med jer, er det således fordi I er stillet det i udsigt før sommerferien.

XXX

Konklusion og afrunding

Afslutningsvist vil jeg gerne gøre min holdning helt klart: Hvad enten der er tale om opdaterede 98 nye forsinkelser i sommeren 2024 ift. tidligere justerede tidsplaner eller et på

overfladen større tal målt i forhold til de oprindelige planer, så er situationen alvorlig.

For uanset opgørelsesmetode er konklusionen den samme: Energinet er ramt af forsinkelser bredt set og det skal der sættes ind overfor.

Energinet fremhævede på deres præsentation i juni for ordførerne en række årsager til forsinkelserne, herunder pres på forsyningskæder og lange sagsbehandlingstider, hvilket jeg ikke mener at Energinet kan have fuld kontrol med.

Men deres egen interne planlægning, realistiske og opdaterede tidsplaner og transparent forventningsafstemning med kunder skal de have styr på. Især fordi forsinkelser jo er ift. de forventninger, som Energinet selv har fastsat. Det forventer jeg klart, at både bestyrelse og ledelse har fokus på.

Jeg forventer desuden, at de gør opmærksom på tiltag, vi som politikere kan tage for sikre de bedst mulige *rammer*.

Allerede i regeringsgrundlaget havde vi fokus på udrulning af elnettet. Det var blandt andet med det formål, vi nedsatte NEKST og senere en målrettet NEKST-arbejdsgruppe med særligt fokus på netop hastighed i udbygningen af elnettet. Her deltog Energinet.

Vi har taget i mod de forslag, der er kommet fra Energinet, og blandt andet på den baggrund har vi sammen med Folketingets partier gennemført en række politiske tiltag.

- Vi har med et bredt udsnit af Folketingets partier vedtaget ny økonomisk regulering af Energinet i 2023, herunder mindre bureaukrati ifm. godkendelse af deres forretningsplan.
- I december 2024 *indgik vi Aftale om hurtigere udbygning af elnettet*, hvor man aftalte at gennemføre flere af NEKSTs anbefalinger. Herunder:

- Ligestille muligheder for ekspropriation til el-transmissionsprojekter, så de svarer til andre offentlige infrastrukturprojekter.
 - Sikre hjemmel til ekspropriation til tidlig sikring af erstatningsnatur.
 - Indføre opmærksomhedszoner for distributionsnettets hovedstationer.
- Det er alle tiltag, hvor vi aktivt prioriterer elnettet over andre legitime hensyn. Fordi det er vigtigt.
 - Aftalen indebar også, at der blev udpeget tre *frem-skyndelsesområder*, hvilket var efterspurgt af Energinet. De har til formål at sikre enklere og hurtigere tilladelsesprocesser for elinfrastruktur. Blandt andet ved at erstatte en fuld miljøkonsekvensvurdering med en smidigere strategisk miljøvurdering. Vi er færd med at vurdere, om vi skal udpege *flere* fremskyndelsesområder.
 - Og i juli annoncerede Ministeren for Grøn Trepert, at jordkabler skal fritages miljøscreening, hvilket også var efterspurgt af Energinet. Det skal ses i sammenhæng med, at sagsbehandlingstiden i Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er stigende, hvilket er en udfordring Energinet også orienterede ordførerkredsen om på mødet d. 11. juni.

Vi har altså prioriteret at gennemføre de tiltag, som Energinet løbende har vurderet er væsentlige for, at de kan få fart i deres processer.

Det tager tid før nogle af de mange initiativer, vi har iværksat, begynder at virke og afspejler sig i tidsplanerne, da de hovedsageligt virker på nye projekter.

Men det er store og markante ændringer, der rører ved fundamentale spørgsmål ift. naboer og natur, og det er tiltag, hvor vi forventer en reel effekt fra de nye muligheder, vi har

givet Energinet med henblik på at sikre hastighed i netudbygningen.

Jeg ser frem til den tekniske gennemgang den 16. september, hvor Energinet kan redegøre nærmere for opgørelserne, årsagerne til forsinkelser og de tiltag, de har iværksat.

Derudover forventer jeg, som nævnt, at invitere ordførerne fra Folketingets partier til et opfølgende møde, hvor vi også kan drøfte det nye porteføljeoverblik og om I har eventuelle ønsker til hvad, der fast skal indgå i et overblik til Folketinget.

Jeg hører derudover også jeres forslag til tiltag, der kan gennemføres for at give Energinet de bedst mulige rammer for få fart på netudbygningen.

Tak for ordet.